

MVE025 och MVE295 (samt TMA252, TMA253)

Matematik Chalmers

Tentamensskrivning i Komplex (matematisk) analys F / Kf och TM

Datum: 2011-01-13, kl. 14.00 - 18.00.

Hjälpmedel: Endast formelblad som delas ut av tentamensvakterna.

Telefonvakt: Oskar Hamlet, tel. 070-3088304, besöker salen ca 15.00 och 17.00.

=====

1. Finn en analytisk funktion $f = f(z)$ som har realdel

$$u(x, y) = x^2 - y^2 - \frac{y}{2(x^2 + y^2)}.$$

Kan man välja f så att $f(1) = 0$? (6p)

- 2.(a) Beräkna med hjälp av residykalkyl

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^{iax}}{(x^2 + x + 1)^2} dx, \quad a < 0.$$

Utför de nödvändiga uppskattningarna. (7p)

(b) Beräkna $\hat{f}(\xi)$ för de ξ -värden som motsvarar a -värdena från deluppgift (a), där $\hat{f} = \hat{f}(\xi)$ är Fouriertransformen av funktionen

$$f(x) = \frac{1}{(x^2 + x + 1)^2}, \quad x \in \mathbb{R}. \quad (2p)$$

3. Givet är polynomet $p(z) = z^5 + 2z^3 + z^2 + z + 4$. Bestäm antalet nollställen p har i det högra halvplanet. (4p) Visa att alla nollställen till p har belopp mindre än 2. (2p) Visa att det finns minst ett nollställe till p som har belopp större än 1. (2p)

4. Avbilda konformt på det övre halvplanet området $\{|z - i| < 1\} \cap \{|z - 1| > 1\}$. (6p)

5. Funktionen f är analytisk på den slutna enhetsskivan $\{z : |z| \leq 1\}$, samt uppfyller $f(0) = 0$. Visa att serien

$$f(z) + f(z^2) + \dots + f(z^n) + \dots$$

konvergerar i den öppna enhetsskivan $\{z : |z| < 1\}$. (6p)

6. Visa att en Möbiusavbildning avbildar realaxeln (i z -planet) på realaxeln (i w -planet) om och endast om den kan skrivas med reella koefficienter. (5p)

7. Formulera och bevisa satsen om en funktions Laurentutveckling. (5p)

8. Formulera och bevisa algebrans fundamentalsats. (5p)

/JM

Lösningar 13/1-2011

① $x^2 - y^2 = \operatorname{Re} z^2$
Sätt $u_1 = \frac{y}{x^2 + y^2}$

(CR) $\begin{cases} \frac{\partial u_1}{\partial x} = \frac{\partial v_1}{\partial y} = \frac{-2xy}{(x^2 + y^2)^2} \\ \frac{\partial u_1}{\partial y} = -\frac{\partial v_1}{\partial x} = \frac{x^2 + y^2 - 4y^2}{(x^2 + y^2)^2} \end{cases}$

$\Rightarrow v_1(x, y) = -2x \int \frac{y}{(x^2 + y^2)^2} dy + \varphi(x) =$
 $= x \cdot (-1) \int \frac{d(x^2 + y^2)}{(x^2 + y^2)^2} + \varphi(x) = \frac{x}{x^2 + y^2} + \varphi(x)$

$\frac{\partial v_1}{\partial x} = \frac{x^2 + y^2 - 2x^2}{(x^2 + y^2)^2} + \varphi'(x) = -\frac{x^2 - y^2}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{\partial u_1}{\partial y}$

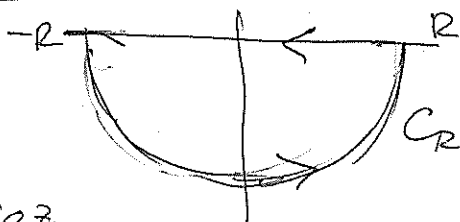
$\Rightarrow \varphi'(x) = 0 \Rightarrow \varphi \equiv \text{const} (\in \mathbb{R})$

$u_1 + iv_1 = iC + \frac{y + ix}{x^2 + y^2} = iC + i \frac{x - iy}{x^2 + y^2} = i \frac{1}{x + iy} + iC$

$\Rightarrow f(z) = z^2 + i \frac{1}{z} + iC$

$f(1) = 1 + i + iC \neq 0 \quad \forall C$

② (a) $a < 0$

$\Gamma_R = [-R, R] \cup C_R$

$C_R = z = R e^{i\theta}$
 $\pi \leq \theta \leq 2\pi$

$f(z) = \frac{e^{iaz}}{(z^2 + z + 1)^2}$

$z^2 + z + 1 = 0$

$z_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1 - 4}}{2}$

$(z + \frac{1}{2})^2 + \frac{3}{4} = 0$

$z_{1,2} = -\frac{1}{2} \pm i \frac{\sqrt{3}}{2}$ dubbelpoler

endast $z_2 = -\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}$ innanför Γ_R ($R > 1$)

$$\begin{aligned} \int_{\Gamma_R} f(z) &= 2\pi i \operatorname{Res} f = \\ &= 2\pi i \left(\frac{e^{iaz}}{(z-z_1)^2(z-z_2)} \right)' \Big|_{z=z_2} = \\ &= 2\pi i \frac{iae^{iaz} (z-z_1)^2 - 2(z-z_1)e^{iaz}}{(z-z_1)^3} \Big|_{z=z_2} = \\ &= 2\pi i \frac{iae^{-\frac{ia}{2}} e^{a\frac{\sqrt{3}}{2}} (-i\sqrt{3}) - 2e^{-\frac{ia}{2}} e^{a\frac{\sqrt{3}}{2}}}{(-i\sqrt{3})^3} = \\ &= 2\pi i e^{-\frac{ia}{2}} e^{a\frac{\sqrt{3}}{2}} \frac{-e \cdot 3\sqrt{3}}{a\sqrt{3} - 2} \end{aligned}$$

$$\int_{\Gamma_R} f(z) = \int_R f(x) dx + \int_{C_R} f(z) dz$$

$$\begin{aligned} \left| \int_{C_R} \frac{e^{iaz}}{(z^2+z+1)^2} dz \right| &= \left| \int_0^{2\pi} \frac{e^{iaR\cos\theta} \cdot e^{-aR\sin\theta} Rie^{i\theta}}{(R^2e^{2i\theta} + Re^{i\theta} + 1)^2} d\theta \right| \\ &\leq \int_0^{2\pi} \frac{1 \cdot e^{-aR\sin\theta} \cdot R \cdot 1 \cdot 1}{(R^2 - R - 1)^2} d\theta \leq \frac{\pi R}{(R^2 - R - 1)^2} \xrightarrow{R \rightarrow \infty} 0 \end{aligned}$$

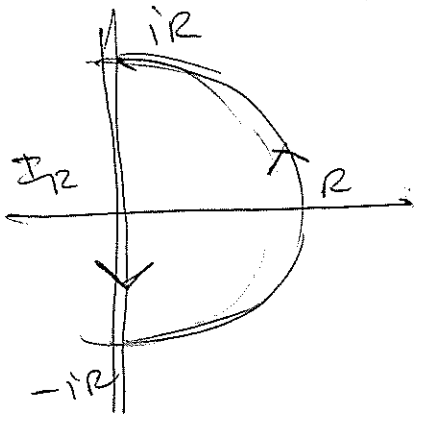
$\left. \begin{array}{l} a < 0 \\ R > 0 \\ \sin\theta \leq 0 \text{ ; } [\pi, 2\pi] \end{array} \right\} \Rightarrow e^{-aR\sin\theta} \leq 1$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^{iax}}{(x^2+x+1)^2} dx &= -\lim_{R \rightarrow \infty} \int_{\Gamma_R} f(z) dz = \\ &= \frac{2\pi}{3\sqrt{3}} e^{-\frac{ia}{2}} e^{a\frac{\sqrt{3}}{2}} (2 - a\sqrt{3}), \quad a < 0 \end{aligned}$$

$$(b) \hat{f}(\xi) = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^{-ix\xi}}{(x^2+x+1)^2} dx$$

$\xi = -a$; $a < 0$; (a) \Rightarrow nr for
 resultat for $\xi > 0$: $\hat{f}(\xi) = \frac{2\pi}{3\sqrt{3}} e^{\frac{i\xi}{2}} e^{-\xi\frac{\sqrt{3}}{2}} (2 + \xi\sqrt{3})$

3.

$$\Gamma_R = I_R \cup C_R$$

$$C_R : z = R e^{i\theta}, -\frac{\pi}{2} \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$$

$$I_R : z = iy, y \in [-R, R]$$

R start $(\rightarrow \infty)$

Avbilda Γ_R med p :

$$I_R : z = iy \quad p(iy) = iy^5 - 2iy^3 - y^2 + iy + 4$$

$$u = \text{Re } p(iy) = -y^2 + 4 = -(y-2)(y+2)$$

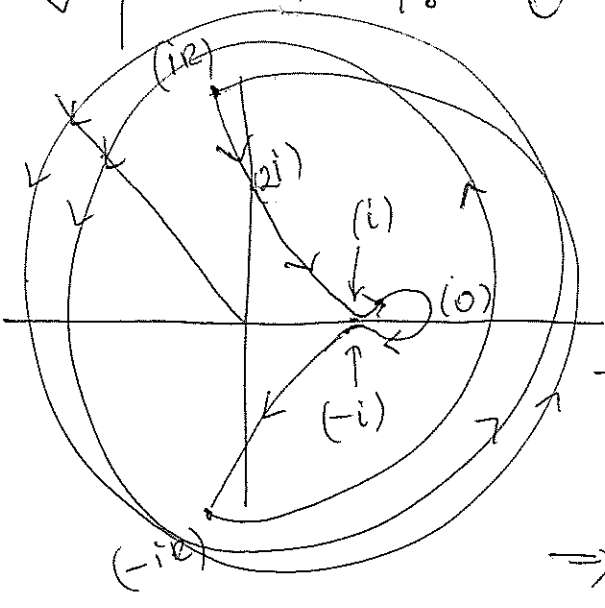
$$v = \text{Im } p(iy) = y^5 - 2y^3 + y = y(y^2-1)^2 = y(y+1)^2(y-1)^2$$

$|v| \gg |u|$ for $|y| = R$ stort

\Rightarrow kurvan $p(I_R)$ börjar och slutar nära Im-axeln

$$u=0 \text{ for } y = \pm 2; v=0 \text{ for } y=0$$

	$-\infty$	$-R$	-2	-1	0	1	2	R	$+\infty$
u	-	-	0	3	4	3	0	-	-
v	-	-	-18	-0	-0	+0	+18	-	+

$$p(C_R) :$$

$$p(R e^{i\theta}) = R^5 e^{5i\theta} \left(1 + \frac{\dots}{R} \right)$$

$$\Rightarrow \Delta_{C_R} \arg p(z) \approx 5 \cdot \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{2} \right) = 5\pi = 2\frac{1}{2} \text{ varv}$$

$\Rightarrow p$ har två nollställen i hhp

$\gamma : |z| = 2$

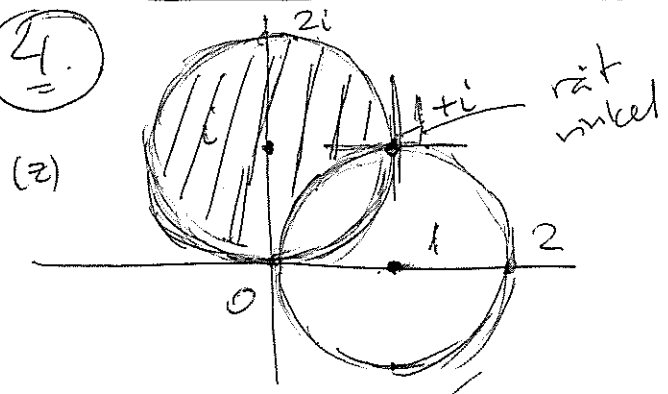
$f(z) = z^5 \quad g(z) = 2z^3 + z^2 + z + 4$
 $|f|_{\gamma} = 2^5 = 32$

$|g|_{\gamma} \leq |2z^3| + |z^2| + |z| + 4 \Big|_{\gamma} =$
 $= 2|z|^3 + |z|^2 + |z| + 4 = 16 + 4 + 2 + 4 = 26$

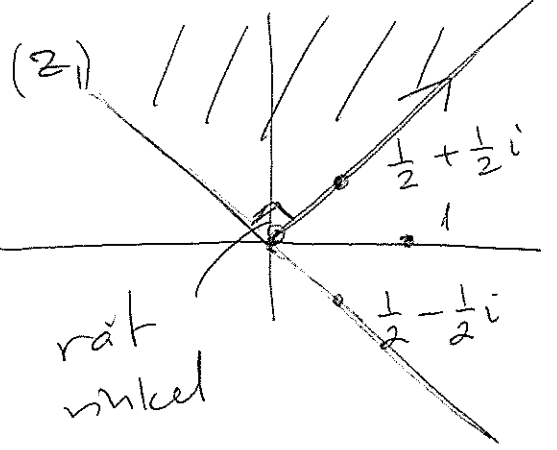
$|g| < |f|$ på γ
 f, g analytiska på och innanför γ
 $\Rightarrow f$ och $f+g=p$ har lika många nollställen innanför γ , enligt Rouché's sats $\Rightarrow p$ har 5 nollställen i $\{|z| < 2\}$, d.v.s. alla nollställen $\in \{|z| < 2\}$

$p(z) = (z-z_1) \dots (z-z_5) = z^5 + \dots + 4$
 $\Rightarrow -z_1 z_2 z_3 z_4 z_5 = 4 \Rightarrow$ minst ett av nollställena har belopp > 1 .

4.

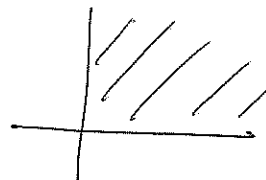

$1+i \rightarrow 0$
 $0 \rightarrow \infty$
 $z_1 = \frac{z - (1+i)}{z}$

$\infty \rightarrow 1$
 $2i \rightarrow \frac{-1+i}{2i} = \frac{1}{2} + \frac{1}{2}i$
 $2 \rightarrow \frac{1-i}{2} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2}i$
 $(1+i, 2i, 0)$
 $\rightarrow (0, \frac{1}{2} + \frac{1}{2}i, \infty)$
 området på vänster sida

$$z_2 = z_1 e^{-i\frac{\pi}{4}} = \left(\frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{i}{\sqrt{2}}\right) z_1$$

5

$$w = z_2^2 = e^{-i\frac{\pi}{2}} z_1^2 = -i \left(\frac{z - (1+i)}{z}\right)^2$$

5. Beteckna $M = \max_{\{|z| \leq 1\}} |f|$.

Sätt $F = \frac{f}{M+1}$ (räcker egentligen med M)

F uppfyller villkoren i Schwarz lemma

$$\Rightarrow |F(z)| \leq |z| \quad \forall z: |z| < 1$$

$$\Rightarrow |F(z^k)| \leq |z|^k \quad \forall z: |z| < 1$$

($|z| < 1 \Rightarrow |z^k| < 1$)

\Rightarrow serien $F(z) + \dots + F(z^k) + \dots$

konvergent enligt jämförelsekriteriet

$$F(z^k) = \frac{1}{M+1} f(z^k) \quad \text{i } \{|z| < 1\}$$

ändrar inte konvergens

$$\Rightarrow f(z) + \dots + f(z^k) + \dots$$

konvergent i $\{|z| < 1\}$

6. Välj $(z_1, z_2, z_3) \xrightarrow{T} (w_1, w_2, w_3)$
alla z_k reella

Antag $T: \text{Re-axeln}_z \rightarrow \text{Re-axeln}_w$

\Rightarrow alla w_k reella

$$\text{LES } az_k + b = w_k z_k c + w_k d \quad k=1,2,3$$

obekanta a, b, c, d ; reella koefficienter

$\Rightarrow \exists$ reell lösning

Omvänt: uppenbart.